

ياسای ژماره () ی سالی ۲۰۲۲

ياسای دهسته ی متمانه به خشین به دامه زراوه کان و پرۆگرامه کانی پهروه رده و خویندنی بالآ

له ههریمی کوردستان- عیراق

مادده ی (۱)

پیناسه کان:

بۆ مه به سستی حوکمه کانی ئه میاسایه، ئه م زاراوه و دهسته واژانه ی خواره وه ماناکانی به رامبهریان ده گه یه نن:

یه گه م: ههریم: ههریمی کوردستان - عیراق.

دووهم: ئه نجومه نی وه زیران: ئه نجومه نی وه زیرانی ههریم.

سییه م: ئه نجومه ن: ئه نجومه نی بالآ ده سته.

چواره م: ده سته: ده سته یه کی دلنیا که ره وه ی زانستی متمانه به خشینه به دامه زراوه کانی پهروه رده و خویندنی بالآ له ههریم بۆ پالپشتی وهاریکاری ههر دوو وه زاره تی پهروه رده و وه زاره تی خویندنی بالآ و توپۆزینه وه ی زانستی به ئامانجی دلنیا بوونه وه له کوالیتی پهروه رده و خویندن، که به پیتی ئه میاسایه دامه زراوه.

پینجه م: دامه زراوه کانی پهروه رده و خویندن: دامه زراوه کانی پهروه رده و خویندنی سه ر به ههر دوو وه زاره تی پهروه رده و خویندنی بالآ و توپۆزینه وه ی زانستی له ههریم.

شەشەم: بروننامەى متمانەىى: پروسەى بەخشىنى متمانەىى يە بە دامەزراوەکانى پەرورده و خویندن که لە لایەن لایەنیکى سەر بەخۆ دەدرت دواى دنیابوون لە وهى که دامەزراوەکانى پەرورده و خویندن هەموو پیداوێستى پێورەکانى متمانە بەخشىنیان جێبەجێ کردووه.

ماددهى (۲)

نامانجەکانى ئەم یاسایە بریتین لە بەدیھینانى ئەمانەى خوارەوه :

یەكەم: دنیابوونەوه لە پاراستنى کوالیتى پەرورده و خویندنبە شیوہیەكى یەكسان بۆسەرجه م

قوتابیان لەرێگەى دروستکردنى کلتورى هەلسەنگاندن و بەرەو پشچوونى بەردهوام.

دووهم: دنیابوونەوه لە بەرزکردنەوهى ئاستى پەروردهى و زانستى دامەزراوەکانى پەرورده

و خویندن بۆئاستى بەرزى بواری پەرورده و خویندن بەلا.

سێهەم: دنیابوونەوه لە بەدیھینانى نامانجە گشتییهکانى دامەزراوەکانى پەرورده و خویندن بە

مەبەستى پێگەیاندى نەوهیەكى بەرپرسيار و هۆشيار و بەرهمدار.

ماددهى (۳)

پێکھاتەى دەستە:

یەكەم: دەستەیهك بەناوى (دەستەى متمانە بەخشین بە دامەزراوەكان و پرۆگرامەکانى پەرورده

و خویندن بەلالە هەریمی کوردستان - عێراق) لە هەریم دادەمەزرت و خاوەن کەسایەتیی

مەعنەوى و سەر بەخۆى دارایی و کارگێریدەبیت.

دووهم: دەستە سەرۆکیكى دەبیت که لەلایەن ئەنجومەنى بەلا دیاریدەکرت و بەرپرس دەبیت لە

ئاراستەکردنى کارەکانى و گشت ئەو بابەتانەى پەيوەندیان هەیه بە ئەرکەکانى دەستە و سەرجه م

کاروبارەکانى.

سېيەم: سەرۆكى دەستە سەرپەرشتى ئەم پېكھاتانەى خوارەوہى دەستە دەكات:

۱- بۆردى متمانە بەخشىنى خویندىنېن بالاً.

۲- بۆردى متمانە بەخشىنى پەرورەدەيى.

۳- بواری ياسايى و کارگېرى ودارايى.

چوارەم: پېكھاتەکانى بۆردى متمانە بەخشىنى خویندىنېن بالاً و بۆردى متمانە بەخشىنى پەرورەدە و فەرمانگەکانى دەستە و لقهکانى و ئەرك و دەسەلاتەکانى بەپەرەوئىكى ناوخۆ ديار دەكرين كە دەستە پيشنيارى دەكات و ئەنجومەنى بالاً پەسەندى دەكات.

پېنجەم: دەستە لە كاتى پېويستدا دەتوانيت بەرپۆەبەرايەتى و بەش و ھۆبە پېويست كايەوہ يان لېكيان بدات يان ھەليان بوہ پېويستوہ.

ماددەى (۴)

ئەرکەکانى دەستە:

يەكەم: دانانى پېوہرى گونجاو بۆ چەسپاندى بنەماکانى متمانەبەخشىن بە جۆريک كە ھاوتەريب بېت لەگەل پېوہرە كارپېكراوہ نېودەولەتییەكان كە دەستەبەرى نايابى ئەكادېمى و پەرورەدەيى و ئەنجامەکانى كۆى پرۆسەى خویندىن و فېربوون بكات.

دووەم: دلئابوون لەوہى كە دامەزراوہکانى پەرورەدە و خویندىن پەيرەوى پېوہر و ستانداردە نېودەولەتییەکانى متمانەبەخشىن لە پرۆگرامەکانى خویندىن دەكەن لەرپگەى رېكخستنى ميكانيزمەکانى پرۆسەى متمانەبەخشىن و بەكارھېنانى ئامرازەکانى پېداچونەوہى ھاوہلانە و چاودېرىكردنېان.

سټیېم: پشټیوانی کردنی هەردوو وەزارەتی پەروەردە و خویندنی بالا و تووژینەووی زانستی بۆ دانانی پلان و سیاسەتی تایبەت بە پرۆسەیی بەدەستھێنانی برۆانامەیی متمانەیی بۆ دامەزرادووەکانی پەروەردە و خویندن و پرۆگرامەکانی خویندن بە پێی ئەم یاسایە، ئەویش لە ڕیڤگای بەرزکردنەووی توانای مرۆیی و ئاستی زانستی و ئەکادیمی، و فەراھەمکردن و بەدەستھێنانی بودجە و پشټیوانی دارایی بۆ ئەو دامەزرادوانە لە سەرچاوەی دارایی و پینتاک و پشټیوانی دارایی دەستە لە ناو هەرێم و دەرەووی بۆ پرکردنەووی پیداوایستیهکانی بەدەستھێنانی ئەو برۆانامەییە بە پێی پێوەرە کارپیکراوہکان.

ماددە (5)

ئەنجومەنی بالا:

ئەنجومەنی بالا سەرپەرشتی دەستە دەکات و پێوەر و سیاسەتی گۆنجاو بۆ متمانەبەخشین و ریسا و ریکسازییەکان بۆ جیبەجیکردن یان پەسەند دەکات. پیکھاتە و ئەرک و دەسەلاتەکانی ئەم ئەنجومەنە بە پەپرەویک ریک دەخریت کە ئەنجومەنی وەزیران دەریدەکات.

ماددە (6)

یەکەم: دەستە بودجەییەکی تایبەتی دەبیت لە ناو بودجەیی گشتیی هەرێم. دووهم: دەستە بۆی هەیه بپتە خاوەنی مایەیی گویزراوہ و نە گویزراوہ و هەلسان بە گشت ئەو رەفتارە یاساییانەیی پتویستن بۆ هینانەدی ئامانجەکانی لەنیوانیشیاندا ئەنجامدانی گریبەست و قەبولکردنی یارمەتی و بەخشین و دیاری.

ماددهی (7)

دامه زراوه کانی پیکهاتوو به پیتی ئەم یاسایه جیگه ی وهزاره ته په یوه ندیداره کان ناگریته وه له و
ئەرك و دەسه لاتانه ی بۆیان دەستنیشان کراوه له یاسای تایبه تی ئەو وهزاره تانه ی.

ماددهی (8)

کار به هیچ دهقیکی یاسایی یان بپاریکی ته شریعی ناكوک له گه ل حوكمه کانی ئەم یاسایه دا
ناکریت.

ماددهی (9)

پپووسته له سه ر ئەنجومه نی وه زیران و لایه نه په یوه نداره کان حوكمه کانی ئەم یاسایه جیبه جی
بکه ن.

ماددهی (10)

ئەم یاسایه له ریکه وتی بلاوکردنه وه ی له رپۆژنامه ی فه رمی (وه قایعی کوردستان) جیبه جی
ده کریت.

هۆپه كانی ده رچواندن

له پیناو بهرزکردنه وهی ئاستی زانستی و نه کادیمی دامه زراوه كانی پهروه رده و خویندن و
گه رهنه تیکردنی کوالیتی خویندن له هه ری می کوردستان- عیراق به ئامانجی پیگه یانندی نه وه یه کی
به رپرسیار و هۆشیار و به ره مدار، نه م یاسایه ده رچوویندرای